

MSX

COMPUTER
CLUB

WEST-FRIESLAND

In dit nummer o.a.:

- Almelo
- FAC aanbieding
- MSX-Computer Centrum
- Speltips

December 1991

nr. 4

REDACTIONEEL

Het is ons weer gelukt om een clubblad in elkaar te zetten, ondanks dat we het druk gehad vanwege de feestdagen. Ook dit nummer staat weer zeer vol met informatie.

Met de club gaat het nog uitstekend. Er melden zich nog veel nieuwe 'leden' aan. Ook hebben we nu een eigen 'winkeltje'. Dit houdt in dat U diverse artikelen uit voorraad kunt bestellen. Hierover elders in het blad meer informatie.

Alleen wordt het een probleem om op iedere clubdag een clubblad uit te brengen. Het is niet de bedoeling om het clubblad alleen te schrijven. Dit kost zeer veel tijd en het is niet haalbaar om iedere twee maanden 12 tot 16 bladzijden vol te schrijven. Dus bij deze vraag ik U om ook eens iets te schrijven. Een idee is ook mag ook, zodat wij hier een artikel omheen kunnen schrijven.

De club heeft vanaf nu één adres, waar U alles naar toe MOET sturen. Vanaf dit adres wordt alles verdeeld.

MSX-Computer-Club West-Friesland,
Botter 114,
1625 DH Hoorn,
Tel.: 02290-30613 (vanaf 18.00u, behalve maandag en woensdag)

De clubdagen zijn in het 'Buurthuis de Cogge' te Zwaag. (Vlakbij Sportcomplex de Opgang). Vanaf 13.00 u bent U welkom. U kunt altijd uw computer meenemen!

5de clubdag	- 25 januari
6de clubdag	- 28 maart
7de clubdag	- 30 mei

Bij deze wens ik U prettige kerstdagen en een gelukkig nieuwjaar. 1992 zal een jaar worden waarin U zeer veel MSX plezier zult hebben.

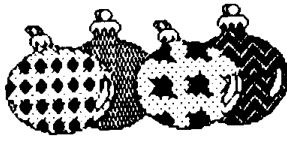
Bas Kornalijslijper

Doelstelling:

Het bevorderen van het optimale gebruik van het MSX-systeem en de daarbij behorende soft- en hardware. Het uitwisselen van kennis en ervaring, het geven van demonstraties en het inschakelen van deskundigen. Kortom een gezellig dagje computeren met mensen met dezelfde hobby en er dan ook nog iets van opsteken.

De club kan niet aansprakelijk worden gesteld voor ingezonden stukken van één van de redactieleden. Ook niet voor de aangeboden artikelen d.m.v. advertenties.

Zonder onze toestemming mag geen artikel of een gedeelte daarvan uit deze uitgave vermenigvuldigd of overgenomen worden.

BASICODE

Een andere manier om eens uw computer te gebruiken is het opnemen via de radio van BASICODE-programma's. Elke maandag van 21.30 tot 22.20 uur via Radio 5 / 1008 kHz of via uw kabelnet is het programma SCOOP te ontvangen. Scoop gaat over ruimtevaart, hobby, communicatie, computers en techniek. Binnen dit programma worden NIEUWSBRIEVEN en PROGRAMMA'S uitgezonden in de vorm van piepjes. Deze geluiden moet U dan opnemen met uw cassetterecorder. Het opgenomen programma kan via het vertaalprogramma BASICODE 3 worden vertaald in een voor de MSX begrijpelijke taal. U kunt dan op een leuke manier aan programma's komen.

Op de woensdag van 18.10 tot 18.20 uur eveneens op Radio 5 worden via het programma basicode 3 ook PD-programma's verspreid.

Mocht U interesse hebben voor het opnemen van deze programma's en U wilt nadere informatie hebben en of uitleg over het basicodeprogramma, vervoegt U zich dan bij mij op de clubdag. Ook ben ik genegen ter plaatse het een en ander over deze materie uit te leggen.

Natuurlijk bezit de club het vertaalprogramma en is dit bij mij verkrijgbaar.

Veel succes bij uw poging via dit medium uw programmabestand te vergroten.

Paul Brugman

Hardware uitbreidingen

Door het gebruik van nieuwe technieken is het mogelijk onze prijzen drastisch te verlagen. Uiteraard zijn deze uitbreidingen volledig betrouwbaar.

INTERNE GEHEUGENUITBREIDINGEN VOOR MSX-2 (getest op 7 MHz)

Philips 8220	naar	256 kB	fl. 150,--
Philips 8220	naar	512 kB	fl. 250,--
Philips 8230	naar	256 kB	fl. 150,--
Philips 8230	naar	512 kB	fl. 250,--
Philips 8235-00	naar	256 kB	fl. 125,--
Philips 8235-00	naar	512 kB	fl. 225,--
Philips 8235-00	naar	1024 kB	fl. 375,--
Philips 8235-20 / 8245	naar	256 kB	fl. 150,--
Philips 8235-20 / 8245	naar	512 kB	fl. 250,--
Philips 8235-20 / 8245	naar	1024 kB	fl. 400,--
Philips 8250 / 8255 / 8280	naar	256 kB	fl. 125,--
Philips 8250 / 8255 / 8280	naar	512 kB	fl. 225,--
Philips 8250 / 8255 / 8280	naar	1024 kB	fl. 375,--
Philips 8250 / 8255 / 8280	naar	2048 kB	fl. 575,--

Philips 8250 / 8255 / 8280 van 256 kB naar 512 kB
(Prijs op aanvraag)

Sony F9	naar	256 kB	fl. 150,--
Sony F9	naar	512 kB	fl. 250,--
Sony F500	naar	256 kB	fl. 150,--
Sony F500	naar	512 kB	fl. 250,--
Sony F700	naar	512 kB	fl. 225,--
Sony F700	naar	1024 kB	fl. 375,--
Sony F700	naar	2048 kB	(op aanvraag)
Sony F700	naar	4096 kB	(op aanvraag)
Sony G900	naar	256 kB	fl. 200,--
Sony G900	naar	512 kB	fl. 300,--
Sony G900	naar	1024 kB	(op aanvraag)
Sony G900	naar	2048 kB	(op aanvraag)

INTERNE GEHEUGENUITBREIDINGEN VOOR MSX-2+

Sanyo Vavy 70	naar	128 kB	(op aanvraag)
Sanyo Vavy 70	naar	256 kB	fl. 125,--
Sanyo Vavy 70	naar	512 kB	fl. 200,--
Sony F XDJ 2+	naar	256 kB	fl. 175,--
Sony F XDJ 2+	naar	512 kB	fl. 325,--

INTERNE GEHEUGENUITBREIDINGEN VOOR MSX-TURBO-R

Panasonic A1ST	naar	512 kB	fl. 125,--
----------------	------	--------	------------

OMBOUW VAN MSX-2 NAAR MSX-2+

Philips 8220-8230-8235-8245-8250-8255-8280 fl. 325,--
(Bij de Philips 8280 is het niet mogelijk om op screen 12 te digitaliseren, op screen 8 is dit echter nog wel mogelijk.)

Sony F9-F500-F700-G900 fl. 325,--
(D / F / P uitvoering)

Ook kunt U uw computer geschikt maken voor het gebruik van een dubbelzijdige diskdrive. Dit is inclusief disk-drive, diskrom en kabel.

Philips 8230 fl. 250,--
Philips 8235-00 fl. 250,--
Philips 8235-20 fl. 250,--

U kunt ook een tweede diskdrive in laten bouwen.

Philips 8250 fl. 175,--
Sony G900 fl. 175,--

Externe drives met voeding en behuizing en kabel.

Philips 8230 fl. 250,--
Philips 8235-00/20 fl. 250,--
Philips 8245 fl. 250,--

(De Philips 8245 beschikt niet over een aansluiting voor een tweede drive. Voor f 50,-- heeft deze computer een aansluiting die noodzakelijk is voor een B-drive.)

Sony F500 fl. 250,--
Sony F700 fl. 250,--
Panasonic A1ST MSX-TURBO-R (op aanvraag)

Het is zelfs mogelijk om uw externe drive met diskinterface (Sony HBD-50) geschikt te maken voor dubbelzijdig gebruik. Dit is een zeer tijdrovende bezigheid. Een enkelzijdige drive is 1 cm korter dan een dubbelzijdige drive. De voeding moet o.a. verplaatst worden. Hiervoor wordt dan ook een bedrag van fl. 275,-- in rekening gebracht. Dit geldt ook voor Philips- en JVC-drives.

Nieuw: Het is nu mogelijk om 2 dubbelzijdige drives in te bouwen in uw enkelzijdige drive-unit (Sony, Philips, JVC). De kosten hiervan zijn fl. 400,--. Voor de liefhebbers!!!

Overige hardware

- Turbo 7 MHz fl. 50,--
(zelf inbouwen, met beschrijving)
- Turbo 7 MHz fl. 75,--
(gelijktijdig met andere uitbreiding)
- Schakelaar in SCC-cartridge fl. 10,--
- 220 Volts voeding in MSX-turbo-R fl. 35,--
- Snelle diskrom Sony HB-F700 fl. 25,--
- Snelle diskrom Philips NMS 8250/55/80 fl. 25,--
- Geluidsaanpassing voor Philips NMS 8250/55/80 i.v.m. FM-PAC en SCC. fl. 10,--
- 512 kB externe memory mapper fl. 229,--
(werkt niet samen met Turbo 7 Mhz)
- Bent U een kabel nodig, geen probleem. Is deze niet in voorraad, dan wordt deze voor U gemaakt.
- Reparatie mogelijk!!!

Prijewijzigingen omhoog of omlaag bnder voorbehoud!!!

SOFTWARETECHNISCHE TRUUKS EN TIPS deel 1

Ha, hier is dan eindelijk een rubriek voor de 'doe-ers' onder ons! Als alles goed gaat, wordt deze rubriek ook nog eens een vaste rubriek. Er worden geen complete cursussen gegeven, maar elke keer (ELKE onder voorbehoud) zal ik een bepaalde instructie c.q. onderwerp bespreken.

Onderwerp: DE PSG CHIP -> LUISTERT ALTIJD

Voor diegenen die nog niet weten wat de PSG is (geeft niks): PSG staat voor Programmable Sound Generator. De chip genereert dus geluid door deze te programmeren. En dat programmeren van de PSG is precies wat ik ga behandelen. Dit programmeren van de PSG kan in BASIC het beste met de SOUND-instructie. Het PLAY commando is niet geschikt om alles uit de PSG te halen wat er inzit (vooral voor effecten). Heeft u het eenmaal onder de knie, dan 'luistert' u niet alleen naar de PSG, maar dan zal de PSG ook naar u luisteren.

De syntax van de SOUND-instructie ziet er als volgt uit:

SOUND x,y x loopt van 0 t/m 13 en y loopt van 0 t/m 255.

Het getal voor de komma (x) is het registernummer. Een register is een soort lade waarin gegevens omtrent de toonhoogte (frequentie), volume, enz. in staan. Niet alleen de PSG, maar ook andere chips in de computer hebben laden (registers). De PSG heeft 14 laden (0-13). Het getal achter de komma (y) is de data. Dit zijn de gegevens die in de lade worden geplaatst die met x is aangegeven. Voorbeeld: SOUND 1,25 ; Plaatst het getal 25 (data) in lade 1. Door in bepaalde laden bepaalde gegevens te plaatsen, kan de PSG geluiden produceren. Elke lade heeft zijn eigen functie en mogelijkheden. Er zijn 7 laden waarmee frequenties worden ingesteld, 3 voor volumes, 1 lade om aan te geven welke kanalen aan of uit staan en 3 laden voor overige mogelijkheden (envelope).

Hier volgt een overzicht van alle laden met nummer en betekenis:

REGISTER (LADE)	BETEKENIS VAN INHOUD LADE	BEREIK
0	frequentie fijn kanaal A	0->255
1	frequentie grof kanaal A	0->15
2	frequentie fijn kanaal B	0->255
3	frequentie grof kanaal B	0->15
4	frequentie fijn kanaal C	0->255
5	frequentie grof kanaal C	0->15
6	frequentie van ruis	0->31
7	ruis of toon aan/uit per kanaal	0->63+128
8	volume kanaal A	0->16
9	volume kanaal B	0->16
10	volume kanaal C	0->16

11	envelope cyclustijd fijn	0->255
12	envelope cyclustijd grof	0->255
13	golfvorm van envelope	0->15

Voordat ik met voorbeeldprogramma's kom, zal ik eerst alle laden toelichten. Laden noem ik vanaf nu zoals ze echt heten: REGISTERS.

Zoals uit de tabel blijkt, beschikt de PSG over drie geluidskanalen die met A, B en C worden aangeduid. Het is dus mogelijk 3 geluiden van verschillend volume en frequentie door elkaar te laten spelen. De betekenis van register 0, 2 en 4 zijn in zoverre gelijk, dat met deze registers de frequentie-fijn kan worden ingesteld van resp. kanaal A, B en C. De frequentie-grof wordt met de registers 1, 3 en 5 ingesteld. De frequentie-fijn en frequentie-grof zijn zó aan elkaar gerelateerd, dat frequentie-fijn als eenheden en frequentie-grof als 256-tallen kan worden gezien. Het grove register (1, 3 of 5) kent 16 stappen (0-15) en het fijne register kent 256 stappen (0-255). In totaal zijn dus 16*256 verschillende frequenties mogelijk. Hoe lager het getal is dat er naar de registers 0 t/m 5 geschreven wordt, hoe hoger de toon zal zijn. Register 6 komt overeen met de ruisfrequentie. Een getal van 0 t/m 31 kan hiervoor worden gekozen. Ook hier is de frequentie hoger naarmate het getal lager is. Tot zover de frequentieregisters.

Register 7 is een eenling-register die regelt op welk kanaal ruis, toon of een combinatie van toon en ruis moet worden gespeeld. Ook kan een geluidskanaal op non-actief worden gezet. Het register is - net als de meeste andere - een 8 bits register. 3 bits bepalen voor elk geluidskanaal of deze wel of geen toon moet weergeven en 3 bits geven dit aan voor ruis. De overige 2 bits (bit 6 en bit 7) hebben niets met geluid te maken. Een lijstje voor de duidelijkheid:

bitnr.:	aanspreekwaarde:	betekenis:
0	1	toon kanaal A
1	2	toon kanaal B
2	4	toon kanaal C
3	8	ruis kanaal A
4	16	ruis kanaal B
5	32	ruis kanaal C
6	64	poort A (altijd 0)
7	128	poort B (altijd 1)

Bit 6 moet altijd laag zijn en bit 7 altijd hoog. De bits 0 t/m 5 zijn laag actief. Dit betekent datgene wat onder de betekenis staat pas wordt geactiveerd als het overeenkomstige bit laag (0) wordt gemaakt. De mensen die niet weten hoe een binair getal te vormen, kunnen dit register nog niet toepassen. Voor die mensen volgt hier een truuk:

We willen op kanaal A toon hebben, op kanaal B ruis en op kanaal C zowel toon als ruis. De waarde die dan naar register 7 moet worden geschreven is als volgt te bepalen:

We nemen het getal 255 (altijd). Voor elke bit die laag moet worden, trekken we de daarbij horende aanspreekwaarde er vanaf. Bit 0, 2, 4, 5 en 6 moeten laag worden gemaakt want bit 0 geeft toon op kanaal A, bit 2 geeft toon op kanaal C, bit 4 geeft ruis op kanaal B en bit 5 geeft ruis op kanaal C. Bit 6 moet, zoals afgesproken, altijd laag worden.

Men voert in: SOUND 7,255-1-4-16-32-64
of: SOUND 7,138
of: SOUND 7,&B10001010

Zo, nu dit ingewikkelde register achter de rug is, zal ik even 3 eenvoudige registers voorleggen: De registers 8, 9 en 10 bepalen het volume van resp. kanaal A, B en C. Het volume-getal loopt van 0 t/m 15. Als voor het volume '16' wordt gekozen, dan regelt de PSG zelf het volume d.m.v. de envelope-functie.

Met de envelope-functie kan het volume van één of meerdere geluidskanalen op allerlei verschillende manieren in variabele snelheden toenemen of afnemen. De cyclustijd van de envelope-functie, gekoppeld aan register 11 en 12, geeft aan hoe lang het duurt voordat het volume van nul tot maximaal of van maximaal tot nul is gebracht. Net als de frequentie-registers, worden ook hier 2 registers gebruikt voor het doorgeven van één getal. Met twee 8-bit registers kan een 16-bits getal worden gerealiseerd, zodat er $2^{16} = 65536$ tijdcycli mogelijk zijn. Register 11 geeft de fijne- en register 12 geeft de grove tijdinstelling aan. Net als bij de frequentie-registers kan register 11 als de eenheden en register 12 als de 256-tallen worden gezien. Het enige verschil is dat hier de 256-tallen niet t/m 15 maar t/m 255 lopen.

De waarde die naar register 13 wordt geschreven bepaalt de manier hoe het volume bij de envelope-functie toeneemt of afneemt. Tevens wordt op dat moment de envelope-functie gestart. Figuur 1 geeft de verschillende golfvormen weer en de daarbij horende waarden.

Vanneer de envelope-functie niet is aangezet door de waarde '16' naar één van de volume-registers te schrijven, zullen de registers 11, 12 en 13 genegeerd worden. Als voor meerdere geluidskanalen de envelope-functie wordt geactiveerd, dan zal het volumeverloop en de snelheid daarvan voor al die geluidskanalen gelijk zijn. Dit is logisch, omdat er maar één tijd (register 11 en 12) en één golfpatroon (register 13) instelbaar is.

Na zoveel theorie behandeld te hebben, zal ik een aantal kleine voorbeeldprogramma's geven. De mensen die nog niet met de PSG hebben gewerkt, kunnen de theorie beter nog een paar keer doorlezen en het daarna even laten bezinken. Het is uiteraard de bedoeling de voorbeeldprogramma's ook te begrijpen.

Voorbeeldprogramma 1 - van hoogste tot laagste toon

10 SOUND 7,255-64-1 : 'alleen toon op kanaal A


```

20 SOUND 8,15      : 'volume max., geen envelope-functie
30 FOR Y=0 TO 15  : 'buitenste loop
40 SOUND 1,Y      : 'grove frequentie-instelling kan. A
50 FOR X=0 TO 255 : 'binnenste loop
60 SOUND 0,X      : 'fijne frequentie-instelling kan. A
70 NEXT X:NEXT Y
80 SOUND 8,0      : 'volume uit

```

Voorbeeldprogramma 2 - ontploffing

```

10 SOUND 7,255-64-8 : 'alleen ruis op kanaal A
20 SOUND 6,31       : 'lage frequentie voor ruis
30 SOUND 8,16       : 'envelope-functie
40 SOUND 11,0       : 'fijne tijdinstelling
50 SOUND 12,50      : 'grove tijdinstelling
60 SOUND 13,0       : 'Breng volume van max. tot min.

```

Voorbeeldprogramma 3 - ruis van de zee

```

10 SOUND 7,255-64-8 : 'alleen ruis op kanaal A
20 SOUND 8,16       : 'envelope-functie
30 SOUND 6,0        : 'hoge ruisfrequentie
40 SOUND 11,0       : 'fijne tijdinstelling
50 SOUND 12,100     : 'grove tijdinstelling
60 SOUND 13,13      : 'breng vol. tot maximaal, blijf max.
70 FOR J=1 TO 2500:NEXT J : 'pauze
80 SOUND 12,70      : 'grove tijdinstelling
90 SOUND 13,1       : 'breng volume tot minmaal

```

Voorbeeldprogramma 4 - 3 stemmig ritme.

```

10 SOUND 7,255-64-1-2-4 : 'alleen toon op kanaal A, B en C
20 SOUND 8,16           : 'envelope-functie kanaal A
30 SOUND 9,16           : 'envelope-functie kanaal B
40 SOUND 10,16          : 'envelope-functie kanaal C
50 SOUND 0,100          : 'frequentie-fijn kanaal A
60 SOUND 1,0            : 'frequentie-grof kanaal A
70 SOUND 2,0            : 'frequentie-fijn kanaal B
80 SOUND 3,1            : 'frequentie-grof kanaal B
90 SOUND 4,0            : 'frequentie-fijn kanaal C
100 SOUND 5,7           : 'frequentie-grof kanaal C
110 SOUND 11,0          : 'tijdinstelling-fijn
120 SOUND 12,20         : 'tijdinstelling-grof
130 SOUND 13,8          : 'volume van max. tot min., herhaal

```

De drie verschillende tonen zijn duidelijk hoorbaar.

Voorbeeldprogramma 5 - schot

```

10 SOUND 7,255-1-8     : 'ruis en toon op kanaal A
20 SOUND 8,15          : 'max volume, geen envelope-functie
30 SOUND 6,10          : 'ruisfrequentie
40 SOUND 1,0           : 'frequentie-grof kanaal A
50 A=30                : 'teller voor frequentie-fijn kan. A
60 B=15                : 'teller voor volumeafname

```

```

70 FOR I=1 TO 10      : 'loop
80 SOUND 0,A         : 'frequentie-fijn kanaal A
90 SOUND 8,B         : 'volume kanaal A
100 A=A-1:B=B-.5    : 'verlaag frequentie-fijn en volume
110 NEXT I
120 SOUND 8,0        : 'volume uit

```

In dit laatste programma wordt het volume van maximaal naar minimaal gebracht, alleen niet m.b.v. de envelope-functie. Hopend hiermee menigeen te hebben aangespoord tot het gebruik van de PSG in eigen produkties.

A. Ligthart (ANNA)

Om in te typen...

In de Japanse MSX-FAN van november stond een klein basic programmaatje. Wanneer U dit programma intypt, geeft dit een zeer leuk effect. Daarom hebben wij dit stukje basic in ons clubblad geplaatst.

```

10 SCREEN 0: CLEAR 200, &HD000: AD=&HD000
20 READ A$: FOR I=0 TO LEN(A$)\2-1: POKE AD+I, VAL("&H"+MID$(A$, I*2+1, 2)): NEXT I
30 DATA 5F3E04CD93001E103E0ACD93001E003E0DCD9300C9
40 SOUND 5,0: SOUND 11,208: SOUND 12,32
50 AD=&HFDA4: FOR I=0 TO 3: POKE AD+I, VAL("&H"+MID$("CD00DC9", I*2+1, 2)): NEXT I

```

BK

Konami is en blijft de beste spellenmaker voor de MSX computer. Het is dan ook verheugd om in dit clubblad te kunnen melden dat er weer een beperkt aantal "originale" Konami's zijn opgedoken waaronder zelfs de moeilijk te vinden QUARTH en SPACE HANBOW.

TITEL	SOORT	MEDIUM	PRIJS
F1 SPIRIT	MSX 1	ROM SCC	65,--
NEMESIS 3	MSX 1	ROM SCC	65,--
PENGUIN ADVENTURE	MSX 1	ROM	50,--
QUARTH	MSX 2	ROM SCC	100,--
PING PONG	MSX 1	ROM	20,--
SPACE HANBOW	MSX 2	ROM SCC	125,--
VAMPIRE KILLER	MSX 2	ROM	50,--
TREASURE OF USAS	MSX 2	ROM	55,--
KINGS VALLEY II	MSX 1	ROM SCC	65,--
HYPER RALLY **	MSX 1	ROM	20,--
HYPER SPORTS 2 **	MSX 1	ROM	20,--
GREEN BERET	MSX 1	ROM	22,50
GREEN BERET **	MSX 1	ROM	15,--

**) NIET IN ORIGINELE VERPAKKING

De Konamispelen zijn verkrijgbaar bij Jaap Hoogendijk, Postbus 195, 2040 AD Zandvoort (tel. 02507-17966).

Almelo

In ons vorige clubblad heeft U kunnen lezen, welke nieuwe programma's er in Zandvoort verkrijgbaar waren.

Op 19 oktober j.l. was er in Almelo ook een internationale MSX beurs. Een kleine 1000 mensen bezochten deze beurs. Ook hier hebben wij nieuwe programma's gekocht. Dit waren er niet zoveel als in Zandvoort. Wij hadden de meeste nieuwe programma's namelijk al in Zandvoort gekocht.

Wij namen mee uit Almelo...

- Naam: Compilation disk creator/Music player 2.0
Medium: 1 * 2DD, vanaf MSX-2
Afkomstig van: MSX Club Rijnstreek
Prijs: f 17,50
Korte omschrijving:

Met dit programma is het mogelijk om al uw Soundtracker muziek in te laden en stereo af te spelen. Dit gebeurt met de Music player. Met de Compilation disk creator kunt U de muziek naar eigen wens aanpassen. Alles wordt weergegeven middels twee equalizers.

- Naam: FAC Soundtracker 1.0/2.0 musix disk 2
Medium: 1 * 2DD, vanaf MSX-2
Afkomstig van: Impact
Prijs: f 10,--
Korte omschrijving:

In Zandvoort is de eerste disk verschenen en nog geen maand later is ook de tweede disk uitgekomen. Er staan ook al muzieknummers op, die alleen geschikt zijn voor FAC Soundtracker 2.0. O.a. op deze disk: Moment for Morricone, Phil Collins, echte PSG muziek weergegeven via de Music module, Solid Snake. Deze disk is een 'must' voor iedere muzikliefhebber.

Verder namen wij mee...

MSX-FAN nr. 10 van oktober 1991. Dit is een Japans tijdschrift en wordt geleverd met discmagazine #1. Op deze disk staan diverse demo's en fantastische FM-PAC muziek. Deze muziek is geheel in BASIC geschreven. Hieronder nog een kleine lijst van de nieuwe software uit Japan die in het tijdschrift besproken wordt.

- XAK, The tower of Gazzel (XAK 3), 4 diskettes
- Sorcerian (Dragonslayer 5), 5 diskettes
- Disc station #29, 2 diskettes

Verder in dit blad diverse BASIC listings, MSX CD's. De prijs van de disk en het tijdschrift is f 40,--.

Bas Kornalijslijper

De nieuwe MSX-TURBO-R, de FS-A1GT

- 512 kB RAM,
- MIDI,
- MSX-VIEW,
- MSX-DOS 2,
- MSX-music.

In ons volgende clubblad leest U meer over deze nieuwe generatie MSX.

Famous hits for Synth-Saurus

Synth-Saurus is een muziekprogramma, dat voor de FM-PAC gemaakt is. Dit Japanse programma is zeer geschikt voor het maken van muziek. Het haalt echt alles uit uw FM-PAC. Toch is het invoeren van nummers in dit programma niet eenvoudig, bovendien gaat er veel tijd in zitten.

Zoals u misschien weet zijn er voor dit programma al verschillende uitbreidingen gemaakt door Bas Kornalijsnijper en Vincent Ligteringen en dit is tevens een product van MSX-Club Vest-Friesland. Er zijn nu al vier diskettes en het is wel te verwachten dat er nog een vijfde komt. De muziekkeuze is heel versillend. Zo staan de Beatles erop, maar ook bijvoorbeeld London Beat. Op diskettes staan 11 of 12 nummers, zodat u een ruime keuze heeft.

De vier diskettes zijn te bestellen bij de club. Hiernaast vindt U een complete lijst met de muzieknnumers van de vier uitbreidingen voor Synth-Saurus.

Jeroen Muis

Vol #1 bevat:

- 1 - Lambada - Kaoma
- 2 - Kingston Town - UB 40
- 3 - Like a prayer - Madonna
- 4 - Day in paradise - Phil Collins
- 5 - Say a little prayer - Bomb the Bass
- 6 - Eternal flame - The Bangles
- 7 - Nothing compares 2 u - Sinead o' Connor
- 8 - Don't turn around - Aswad
- 9 - Oranje bovenaan - André Hazes
- 10 - Daar gaat ze - Clouseau
- 11 - Jaap Aap - André van Duin

Vol #2 bevat:

- 1 - The Final Countdown - Europe
- 2 - Don't leave me this way - The Communards
- 3 - Say you, say me - Lionel Richie
- 4 - Wonderful world - Sam Cook
- 5 - Ticket to the tropics - Gerard Joling
- 6 - Living doll - Cliff Richard & the Youngones
- 7 - The way it is - Bruce Hornsby & the Range
- 8 - Give a little love - Hammond & West
- 9 - Run to me - Anita Meyer & Lee Towers
- 10 - I've been thinking about you - London Beat
- 11 - Ik zie een pils - De Havenzangers

Vol #3 bevat:

- 1 - Verdammt, ich lieb' dich - Matthias Reim
- 2 - I'll be your baby tonight - Robert Palmer
- 3 - Show me heaven - Maria Mckee
- 4 - Crockett's theme - Jan Hammer
- 5 - The joker - Steve Miller Band
- 6 - Se La - Lionel Richie
- 7 - Crazy - Seal
- 8 - It takes two - Rod Stewart & Tina Turner
- 9 - I still haven't found what I'm looking for - The Chimes/U2
- 10 - Let it be - Ferry Aid
- 11 - Imagine - John Lennon
- 12 - Hé Suzie - Henk Vijngaard

Vol #4 bevat:

- 1 - Losing my religion - R.E.M.
- 2 - Wind of change - Scorpions
- 3 - Grease the dream mix - John Travolta/Olivia Newton John
- 4 - One more try - Timmy T.
- 5 - Sedalia - Cees & Thomas Tol
- 6 - The one and only - Chesney Hawkes
- 7 - Love and marriage - Frank Sinatra
- 8 - The shoop shoop song - Cher
- 9 - Sacrifice - Elton John
- 10 - Senza una donna - Zucchero & Paul Young
- 11 - Emozioni - Marco Borsato
- 12 - Goede tijden, slechte tijden - Lisa Boray/Louis de Vries

SPELTIPS

Met ingang van dit clubblad zullen wij proberen om in elk clubblad ten minste één pagina vol te krijgen met tips voor spellen en gebruikersprogramma's. Nu zal dit niet altijd lukken, daarom kunt U ook uw eigen tips insturen, zodat wij deze kunnen plaatsen om deze rubriek iedere keer een succes te laten zijn.

Aleste 2

- Doe de B- of de C-schijf in de drive en start de computer op met SELECT. Je komt nu in de SOUND-test.

- Doe de C-schijf in de drive en start de computer op en wacht tot het 'wapenmenu' in beeld komt. Houdt nu de SELECT-toets ingedrukt. U kunt nu het veld kiezen door middel van de cursortoetsen.

YS II

- Doe disk B in de drive en start op met (F5) ingedrukt. U komt nu in de SOUND-test.

BURAI

- Doe de demodisk in de drive. Start de computer op met CTRL, (F2) en (F5) tegelijkertijd ingedrukt. U krijgt nu een menu, waaruit U kunt kiezen waar U in de demo wilt beginnen.

The Fantasm Soldier II

- Start de demodisk. Wacht totdat U bij het introscherm bent. Druk nu op (F5) en de computer vraagt om de C-schijf. Wanneer U deze geplaatst heeft, komt U in een fantastisch mooie muziekdemo.

Discmagazine behorende bij MSX-FAN nr. 10

- Wanneer U deze disk opstart met '1' ingedrukt komt U in een prachtige XAK III demo.

- Start de computer op. Plaats de disk in de computer. Vraag de files op die de extensie 'FM' hebben. U kunt deze files inladen met RUN"naam.FM". U kunt nu luisteren naar schitterende BASIC FM-muziekjes.

SYNTH-SAURUS v. 2.0

- Wacht tot U in het keuzemenu komt. Ga naar 'SOUND EDIT'. Druk de functie SUS in. Wanneer U nu een muziekje inlaadt, klinkt de muziek een stuk beter. Dit kunt U onder andere proberen bij FAMOUS HITS FOR SYNTH-SAURUS.

RANDAR III

- Start de laatste schijf op en U komt nu in een ander spel met hele leuke animaties; SOLDIERS OF TESLA.

VL

LET OP: SPECIALE FAC AANBIEDING!

De FAC en MK Public Domain feliciteren MSX Computer Magazine met haar vijftigste nummer.

In het kader van dit feest verassen wij u met de volgende aanbieding:

De onderstaande FAC titels voor slechts f 5,- per stuk!

**FAC Synth Power #1
FAC Synth Power #2
FAC Demo 1 - The FAC
FAC Demo 2 - Xylonite
FAC Demo 3 - The Revolution
FAC Demo 4 - Facmanschap is Meesterschap
FAC Demo 5 - Total Confusion
FAC Soundsampler program disk
FAC Soundsampler datadisk**

*** uitbreidingen voor FAC Soundtracker ***

**FAC Music Disk #2
FAC Music Disk #3
FAC Sample Disk #2
FAC Sample Disk #3
FAC Sample Disk #4**

Let op: 10 diskettes voor f 45,-

Ergens anders duurder gekocht?... Pech gehad.

**Deze aanbieding is geldig tot en met 31 januari
MK Public Domain, De enige officiële FAC leverancier!**

De Public-Domain-Bak

Ook op de derde clubdag wist een ieder al gauw de weg naar de Public-Domain-Bak te vinden. Het totaal aantal schijfjes bedraagt nu reeds 49 stuks. Het gaat dus geweldig. De MSX-Computer-Club Midden-Nederland gaf haar nieuwste schijf (VF 045) aan de club cadeau, een prachtige demo-schijf met verrassende plaatjes. Eén van onze leden, Menno Bot, heeft een prachtig eigengemaakt programma aan de club cadeau gedaan. Het is een Statistiek-programma (VF 046). Verder is er nieuw in onze verzameling gekomen een programma, genaamd SCRIBER, een Spaans product, dat video-titels kan maken. (speciaal voor de 8280). Voor gebruikers van DOS 2.20 hebben we Diskmate 1.0 en een schijf met basic-programma's, Turbo-basic en FM-muziek. Ook hebben wij een schijf met zeer mooie plaatjes ontvangen, welke gemaakt is op de PC en geschikt is gemaakt voor de MSX (VF 048).

In onze PD-BAK hebben we nu voor U:

MSX-stempels voor Dynamic Publisher nr.6	(VF 015)
BCF-Diskstations nummer 1 t/m 5	(VF 010-014)
Vier EDUCATIEVE diskettes	(VF 006-009)
De GEREEDSCHAPSKIST	(VF 016)
CLUBGUIDE PICTURE nummer 3 t/m 10	(VF 017-024)
DRAGON-DISK nummer 1 t/m 5	(VF 001-005)
FLOWER-demo	(VF 036)
The BOSS SCC-demo	(VF 045)
MI-CHI-demo's	(VF 041)
MSX-2+ Pictures	(VF 031)
Fony-demodisk	(VF 039)
LIGHTNING	(VF 040)
SAMPLES, MSX-audio	(VF 038)
COMPETITION	(VF 042)
SAMPLES, MSX-audio	(VF 033)
U CAN'T TOUCH THIS, MC-HAMMER	(VF 043-044)
MSX-CLUB RIJNSTREEK, Future magazine 6	(VF 027)
MSX CLUB GOUDA, Quasar magazine 6	(VF 026)
MSX-CLUB ALMELO, info-disk 6	(VF 025)
IMAGINE	(VF 029)
NEW SENSATION	(VF 032)
FALCON-GROEP	(VF 034)
DOS 2.20, FM-music, Turbobasic	(VF 030)
COPY-FLOPPY div. copierprog.	(VF 035)
MSX-CLUB OOST-GELDERLAND	(VF 045)
STATISTIEK-prog.	(VF 046)
SCRIBER	(VF 047)
PC-PICTURES	(VF 048)
DISKMATE 1.0 DOS 2.20	(VF 049)

Helaas loopt schijf nummer VF039, Fony-demo van Bard Pancras, niet op mijn computer. Deze schijf geeft een foutmelding in de listing. Misschien dat Bard zich bij mij kan vervoegen om dit probleem op te lossen.

Ik wens U een fijne clubdag toe en indien ik U niet persoonlijk spreek prettige feestdagen en een gezellige jaarwisseling. En natuurlijk nog vele gezellige bijeenkomsten.

Paul Brugman

MSX-1 SPELBESPREKINGEN

Dit keer worden er zes spellen besproken. Vier cassettes en twee cartridges. De cassettes zijn bij de club uit voorraad leverbaar. De cartridges zijn bij het MSX-computer-centrum in Haarlem verkrijgbaar. Dit zijn nieuwe titels van het software huis ZEMINA uit Korea.

BYTEBUSTERS: Een aardig schietspelletje van Aackosoft is Byte Busters, een echte klassieker zögezegd, want hoewel het principe oud is, is het toch een spel om vele uren plezier van te hebben.

Medium: cassette - Prijs: f 5,--

INVASION: Stratego, zo had het spel veel beter kunnen heten, want vooral inzicht is nodig om het er levend vanaf te brengen. Stuur uw eenheden naar het 'ruimte-slagveld' en vernietig de vijandelijke basis.

Medium: cassette - Prijs: f 5,--

FIRE-HAWK: Een lastig behendigheids- en schietspelletje. Probeer maar eens zowel vijandelijke vliegtuigen en vuurballen te ontwijken of schiet ze stuk met de laser van uw prototype FIRE-HAWK.

Medium: cassette - Prijs: f 5,--

SEA KING: 25 Zeelui wachten op hulp achter vijandelijke (welke anders) linies om te worden opgepikt. Het is uw taak om met een SEA KING helikopter deze mensen op te pikken en terug te brengen naar het hospitaalschip. Het gevaar schuilt in lucht, afwaerraketten en vijandelijke vliegtuigen. Een heel leuk spel.

Medium: cassette - Prijs: f 5,--

SUPER BUBBLE BOBBLE: Dit een leuk spel ook voor kinderen, want er komt geen geweld in voor. Het is de bedoeling dat U allerlei wezens probeert te vangen met een zeepbel en die vervolgens weer te laten knappen. Zowel het vangen als de bonus, die u krijgt voor het laten knappen van de zeepbel, leveren punten op. Zijn er geen wezens meer over of raakt U een voorwerp dan gaat u naar een ander veld, waar weer andere wezens U op staan te wachten.

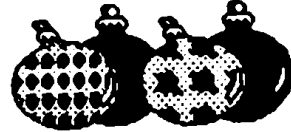
Besturing: joystick, cursortoetsen en CAPS-toets.

DOUBLE DRAGON: Op weg naar de schat van uw leven komt U heel wat ongere types tegen die u willen tegenhouden, maar gelukkig is vechten een van de dingen die u goed kunt en dat komt dan ook goed van pas. Trappen, slaan en springen moeten uw leven redden, maar de tegenpartij kan dat ook goed! En die wordt steeds beter!! Gelukkig heeft U drie levens, want anders is het echt onmogelijk om het eind te halen.

P.S. vooral de CAPS-toets kan goede diensten bewijzen!!

Erhard Braas

Nieuws uit Italië

Ook onze club heeft contacten in het buitenland. Op deze manier blijven wij op de hoogte van de MSX-activiteiten in bijvoorbeeld Luxemburg, Zweden en Italië.

Eind november is er een brief uit Italië binnengekomen van Lorenzo Barbieni. Hij is een zeer goede programmeur en schreef een brief met informatie over zijn nieuwe programma.

ALADIN is de naam van het programma dat eind januari 1992 klaar zal zijn. Het is een Desk Top Publisher geschikt voor de MSX-2, MSX-2+ en MSX-Turbo-R. De computer moet voorzien zijn van 512 kB RAM en 128 kB VRAM. Ook een muis en een dubbelzijdige drive zijn noodzakelijk. De resolutie is 960*730*4 kleuren. Ook zijn er vectoropties (3D), teken- en kopiëropties.

Ook werkt ALADIN samen met veel andere programma's. Dit zijn o.a.: Dynamic Publisher, Tasword 2, TED, EASE, Edicad (ook een Italiaans programma), D-Base II en Multiplan.

Zodra wij meer weten over dit Italiaanse produkt, dan hoort U dit zo snel mogelijk van ons.

Bas Kornalijsnijper

MSX-COMPUTER-CENTRUM

Zoals U op onze vorige clubdag heeft gezien, was de nieuwe MSX-winkel uit Haarlem ook aanwezig. MSX Computer Centrum is bezig aan het uitbreiden. Binnenkort komt er een nieuw winkelpand in Haarlem en er zal een tweede winkel in Amsterdam komen.

Van de eigenaars van deze winkel kreeg ik nog zeer veel informatie over 'nieuwe' MSX-software. Binnenkort zullen er zeer veel nieuwe titels uit Korea verkrijgbaar zijn. Veel oude titels zijn weer opnieuw uitgebracht.

Hieronder volgt een kleine lijst van de 'nieuwe' titels die binnenkort verkrijgbaar zijn in de nieuwe MSX-winkels.

The Treasure of USAS, Salamander, Salamander 2, Q-Bert, Vampire Killer, Nemesis, Nemesis 2, Nemesis 3, Super Mario Brothers, Super Mario Brothers 3, The Turtles, Double Dragon, Penguin adventure, Hinotori, Bubble Bobble, Kingkong 2.

Zeer veel spellen zijn voor MSX-1 en voor de MSX-2 bezitters zijn er ook weer zeer veel spellen verkrijgbaar, maar nu zonder al die Japanse teksten.

BK

In voorraad bij de club ---> clubprodukten

Voor deze nieuwe rubriek hebben we nog geen naam kunnen bedenken, daarom deze vreemde titel.

Wij zoeken een naam voor deze rubriek. Het lijkt ons leuk om deze titel d.m.v. een prijsvraag te vinden.

Aan deze prijsvraag is een kleine prijs verbonden.

In deze rubriek zullen diverse artikelen uit voorraad aangeboden worden. Dit zijn produkten van onze club. Bij de MCM heet deze rubriek MCM's Lezers-service.

Wie kan er een passende naam verzinnen voor deze rubriek? Graag insturen voor 25 januari (5de clubdag). Op 25 januari vindt de prijsuitreiking plaats.

De volgende artikelen zijn reeds verkrijgbaar:

Software:

- Famous hits for Synth-Saurus vol. #1 (disk) f 12,50
- Famous hits for Synth-Saurus vol. #2 (disk) f 12,50
- Famous hits for Synth-Saurus vol. #3 (disk) f 12,50
- Famous hits for Synth-Saurus vol. #4 (disk) f 12,50
- No Fuss (ook geschikt voor MSX-1/disk) f 17,50

Hardware:

- 512 kB externe memory mapper f 229,--
- Turbo 7 MHz print incl. inbouwschema f 50,--
- Externe dubbelzijdige B-drive (in behuizing, met voeding en kabel) f 250,--

Clubbladen:

- Nr. 1 (incl. verzendkosten) f 3,--
- Nr. 2 (incl. verzendkosten) f 3,--
- Nr. 3 (incl. verzendkosten) f 3,--

U betaalt altijd achteraf of wanneer U het artikel afhaalt op de clubdag of op het bekende adres betaalt U gelijktijdig.

U kunt uw bestelling telefonisch of schriftelijk doorgeven.

Aan deze uitgave van MSX-Computer-Club West-Friesland werkten mee :

- Bas Kornalijslijper
- Paul Brugman
- Vincent Ligteringen
- Jeroen Muis
- Hayo Rubingh
- André Ligthart
- Erhard Braas

Gevraagd: MSX kleuren-monitor. Tel.: 02289-2895 (na 19.00u)

Te koop aangeboden: MSX-2 PHILIPS WMS 8255, 2 drives, FM-
stereo-pak, Solid Snake, Usas, Kings valley II + enkele
andere cartridges, 2 joysticks, muis, kabels, tijdschriften
etc. Evt. met monitor. Vaste prijs: f 1450,--. Tel.: 02152-
53091 (Huub)

Dringend gezocht: KEYBOARD voor Philips music module. Tel.:
02290-40461

Te koop: PHILIPS VG 8235, dubbelzijdige drive, monitor, data
recorder. P.n.o.t.k. Tel.: 02286-1542

Te koop: ± 40 MCM's, alle tijdschriften in zeer goede staat.
T.e.a.b. tel.: 02290-36848

Te koop: MSX-1 PHILIPS VG 8020, Philips datarecorder, printer
VW0020 en benodigde kabels. f 300,--. 02290-43756 (J. Holman)

Te koop: Modems, type MT-TELCOM, ingebouwde software. Direct
aan te sluiten. f 30,--. Tel: 02290-30613

Te koop: PHILIPS kleuren-monitor, CM 8833. Deze monitor is
voorzien van een scart-, tulp- en DIN-aansluiting, stereo-
versterker en groenbeeldtoets. Met gebruiksaanwijzing en in
doos. f 425,--. Tel.: 02288-2726 (na 19.00u)

Te koop: PANASONIC MSX-TURBO-R met originele software
waaronder SEED OF DRAGON. Incl. joystick en kabels. f 2000,--
Tel.: 010-4665348. vragen naar Rein Huis.

Te koop: SONY MSX-1 HB-501P, ingebouwde datarecorder en
joystick, pauze- en resettoets. Incl. de benodigde kabels
f 150,--. Vragen hierover bij de club schriftelijk of
telefonisch.

Te koop: Philips datarecorder, wordt geleverd zonder adapter.
f 30,--. Tel.: 02290-36848

Dringend gezocht: iemand die muziek maakt op de MSX voor het
gebruik bij eigengemaakte demo's. Tel.: 02290-40461 (Vincent)

Te koop: SONY HB F700P MSX-2 met monitor en datarecorder.
P.n.o.t.k. tel.: 02286-1542

LEKKER VOOR OP 'T BROOD:

Ruitenbergs zoete kompjoutermuisies (nou ok gèle met 'n lang
steertje). Voor onder konkeltoed of op 'n beskuit as je 'n
poppie kocht hewwe.

Zeuwen stuivers per ons. Overal te kroggen!

Kosten advertentie op deze pagina f 1,--.

Kosten advertentie op A4-formaat f 10,--.

Kosten advertentie op A5-formaat f 6,50.
